

ПОГОДЖЕНО

Начальник управління освіти і
науки Волинської обласної
державної адміністрації

Наталія МАТВИЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження Голови
Волинської обласної ради
№ 405 від «30» червня 2023 р.
Голова ради

Григорій НЕДОПАД

СТАТУТ

ВОЛОДИМИРСЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

(нова редакція)

ЄДРПОУ 20139094

Володимир - 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Володимирська спеціальна школа Волинської обласної ради (далі – Спеціальна школа) є закладом загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами, зумовленими фізичними та/або сенсорними порушеннями та порушеннями інтелектуального розвитку.

1.2. Спеціальна школа є об'єктом спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Волинської області. Засновником Спеціальної школи є Волинська обласна рада (далі – Засновник).

Майно Спеціальної школи є спільною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст області в особі Волинської обласної ради.

Функції управління галузевою діяльністю здійснює управління освіти і науки Волинської облдержадміністрації (далі – Орган управління).

1.3. Спеціальна школа є юридичною особою, що діє на підставі Статуту, має самостійний баланс, рахунки в установах банків, територіальних органах Державної казначейської служби України, штамп, бланки з власними реквізитами, ідентифікаційний код, а також інші необхідні реквізити юридичної особи.

1.4. У межах своєї статутної діяльності Спеціальна школа може від свого імені набувати майнових та особистих немайнових прав, бути позивачем і відповідачем у суді, мати печатку, може запроваджувати власну символіку, мати інші атрибути юридичної особи.

1.5. За своїм правовим статусом Спеціальна школа є неприбутковим закладом середньої освіти комунальної форми власності, що фінансується з обласного бюджету.

1.6. Найменування Спеціальної школи:

Повне найменування:

Володимирська спеціальна школа Волинської обласної ради.

Скорочене найменування:

Володимирська спеціальна школа.

1.7. Місцезнаходження Спеціальної школи:

вул. Луцька, 146-Г, м. Володимир, Волинська обл., 44700.

1.8. У своїй діяльності Спеціальна школа керується Конвенцією ООН «Про права дитини», Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Положенням про спеціальну школу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 221 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2021 року № 1132), іншими актами законодавства, наказами та інструкціями Міністерства освіти і науки України, рішеннями Волинської обласної ради, розпорядженнями голови Волинської обласної ради, розпорядженнями голови облдержадміністрації, нормативно-правовими актами галузевого управління та цим Статутом.

1.9. Інформація про Спеціальну школу відображається в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

1.10. Головною метою діяльності Спеціальної школи є забезпечення реалізації права на здобуття освіти та розвиток дітей з особливими потребами, зумовленими порушеннями інтелектуального розвитку, фізичними та/або сенсорними порушеннями, їх інтеграції в суспільство шляхом здійснення комплексної соціально-психологічної, педагогічної реабілітації, реалізації соціально-педагогічних ініціатив, спрямованих на створення нової практики загальної та спеціальної освіти.

1.11. Основними завданнями Спеціальної школи є:

1) забезпечення здобуття учнями (вихованцями) загальної середньої освіти на одному чи кількох її рівнях та/або дошкільної (за наявності дошкільного підрозділу) освіти з урахуванням їх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів відповідно до державних стандартів;

2) створення умов для здобуття освіти учнями (вихованцями) шляхом належного кадрового, матеріально-технічного забезпечення, забезпечення універсального дизайну та/або розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби та можливості учнів (вихованців);

3) забезпечення системного психолого-педагогічного супроводу учнів (вихованців);

4) надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) учням (вихованцям) та дітям, які не є учнями (вихованцями) Спеціальної школи;

5) забезпечення навчання учнів (вихованців) за допомогою найбільш прийнятних для них методів і способів спілкування в освітньому середовищі, які максимально сприяють засвоєнню знань і соціальному розвитку, використання в освітньому процесі української жестової мови, допоміжних засобів для навчання, засобів альтернативної комунікації тощо;

6) викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів) з урахуванням можливостей та потреб учнів способами, що є найбільш прийнятними для учнів спеціальної школи, у тому числі шляхом адаптації/модифікації змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів), використання допоміжних засобів для навчання;

7) організація освітнього процесу, що ґрунтується на загальнолюдських цінностях, визначених Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту» та «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»;

8) засвоєння учнями (вихованцями) норм етики та загальнолюдської моралі, міжособистісного спілкування, основ гігієни та здорового способу життя;

9) сприяння набуттю ключових компетентностей учнями (вихованцями);

10) формування компетентностей для подальшого самостійного життя, забезпечення розвитку природних здібностей і обдарувань, творчого та критичного мислення, соціалізації учнів (вихованців);

- 11) сприяння всебічному розвитку учнів (вихованців);
- 12) надання консультацій батькам (іншим законним представникам) учнів (вихованців) та їх активне залучення до освітнього процесу.

1.12. Спеціальна школа повинна:

- 1) забезпечувати здобуття освіти учнями (вихованцями) відповідно до державного стандарту дошкільної освіти (за наявності дошкільного підрозділу) та державних стандартів повної загальної середньої освіти;
- 2) мати кабінети з обладнанням та засобами для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг відповідно до особливостей контингенту учнів (вихованців) та напряму (профілю) діяльності Спеціальної школи;
- 3) забезпечувати реалізацію корекційно-розвиткового складника освітньої програми та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу);
- 4) створювати групи подовженого дня для виконання освітньої програми спеціальної школи;
- 5) використовувати систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до Положення про систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів, затвердженого наказом МОН від 2 листопада 2020 року № 1353.

1.13. Спеціальна школа має право:

- 1) визначати форми, методи і засоби організації освітнього процесу;
- 2) визначати варіативну частину робочого навчального плану;
- 3) спільно з закладами вищої освіти, науково-дослідними інститутами та центрами проводити науково-дослідну, експериментальну, пошукову роботу, що не суперечить чинному законодавству України;
- 4) формувати сучасну матеріально-технічну базу;
- 5) організовувати у процесі навчання і виховання системний кваліфікований медичний супровід з урахуванням стану здоров'я, особливостей психофізичного розвитку учнів (вихованців);
- 6) удосконалювати інтеграційні зв'язки (співпраця з закладами професійної (професійно-технічної) освіти та іншими закладами, установами, організаціями з метою професійної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами з урахуванням їх стану здоров'я, особистісних можливостей та запиту ринку праці в регіоні; дієва взаємодія з громадськими організаціями; в межах компетенції, фахове консультування батьків (інших законних представників) дітей з порушеннями розвитку);
- 7) організовувати різні напрями корекційно-реабілітаційної, методично-просвітницької роботи для дітей, батьків (інших законних представників), педагогів (функціонування на базі закладу відділення корекційно-розвиткової допомоги та реабілітації);

8) забезпечувати реалізацію права дитини на інтелектуальний, фізичний, творчий та духовний розвиток, що включає функціонування на базі закладу освіти гуртків, секцій, клубів за інтересами для вихованців школи;

9) залишати у своєму розпорядженні і використовувати власні надходження у порядку, визначеному законодавством України.

10) проводити відеозйомку (відеоспостереження) на території та у приміщеннях Спеціальної школи в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством України.

1.14. Взаємовідносини Спеціальної школи з юридичними і фізичними особами визначаються угодами, що укладені між ними та колективним договором.

2. ПРОФІЛЬ ТА СТРУКТУРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ

2.1. Спеціальна школа створена для осіб з особливими освітніми потребами, зумовленими порушеннями інтелектуального розвитку, фізичними та/або сенсорними порушеннями (далі – учні (вихованці), які мають:

- 1) порушення слуху;
- 2) порушення інтелектуального розвитку;
- 3) тяжкі порушення мовлення.

2.2. У складі Спеціальної школи, для осіб:

- 1) з порушеннями слуху утворюються класи (дошкільні групи) для: учнів (вихованців) глухих; учнів (вихованців) із зниженим слухом; із тяжкими порушеннями мовлення.

У разі недостатньої кількості учнів та за умови забезпечення індивідуального підходу в один клас можуть бути зараховані учні глухі та із зниженим слухом;

- 2) з порушеннями інтелектуального розвитку – класи (дошкільні групи) для: учнів (вихованців) з легкими порушеннями інтелектуального розвитку учнів (вихованців) з помірними порушеннями інтелектуального розвитку.

У разі недостатньої кількості учнів та за умови забезпечення індивідуального підходу в один клас можуть бути зараховані учні з легкими та помірними порушеннями інтелектуального розвитку;

- 3) з тяжкими порушеннями мовлення – класи (дошкільні групи) для учнів (вихованців) з тяжкими порушеннями мовлення.

2.3. У Спеціальній школі незалежно від особливостей контингенту учнів (вихованців) та напряму (профілю) діяльності (крім спеціальних шкіл для осіб з інтелектуальними порушеннями) можуть створюватися окремі класи (дошкільні групи) для осіб:

- 1) із складними порушеннями розвитку (у тому числі ті, які мають два та більше порушень) за умови, що одне з наявних порушень відповідає порушенням основного контингенту учнів;

- 2) із розладами аутичного спектра, у тому числі не пов'язаними з інтелектуальними порушеннями.

2.4. За наявності відповідної матеріально-технічної бази для учнів, які за станом здоров'я можуть оволодіти професією певного кваліфікаційного рівня, у Спеціальній школі можуть відкриватися класи з поглибленою професійною орієнтацією. Зарахування учнів до таких класів здійснюється з урахуванням побажань батьків (інших законних представників), якщо учням не протипоказане навчання за певною професією.

2.5. Спеціальна школа може мати у своєму складі:

- 1) дошкільний підрозділ;
- 2) пансіон;
- 3) інші структурні підрозділи.

Директор спеціальної школи може ініціювати перед Засновником або уповноваженим ним органом питання щодо створення або ліквідації структурних підрозділів.

Структурний підрозділ діє відповідно до установчих документів Спеціальної школи та на підставі положення про нього, затвердженого директором Спеціальної школи.

2.6. Організація діяльності дошкільного підрозділу здійснюється відповідно до законодавства, установчих документів Спеціальної школи та на підставі положення про нього, затвердженого директором, за умови наявності матеріально-технічної, навчально-методичної бази, педагогічних кадрів та з урахуванням особливостей контингенту дітей.

Гранична наповнюваність дошкільних груп (за наявності дошкільного підрозділу) визначається відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» та встановлених нормативів, але не більше шести вихованців.

Гранична наповнюваність класів становить для учнів:

- 1) глухих – вісім осіб;
- 2) із зниженим слухом – десять осіб;
- 3) з тяжкими порушеннями мовлення – дванадцять осіб;
- 4) з легкими порушеннями інтелектуального розвитку – дванадцять осіб;
- 5) з помірними порушеннями інтелектуального розвитку – шість осіб;
- 6) із складними порушеннями розвитку – шість осіб;
- 7) з розладами аутичного спектра – шість осіб.

Клас створюється за умови наявності більш як 50 відсотків граничної наповнюваності класів.

Гранична наповнюваність класу, визначена цим пунктом, може бути збільшена відповідно до рішення директора Спеціальної школи, але не більш як на одну особу.

2.7. До одного класу спеціальної школи можуть зараховуватися учні різного віку за умови, якщо їх різниця у віці становить не більше двох років. Для учнів початкових класів можуть бути створені з'єднані класи початкової школи (класи-комплекти), згідно з нормативами, встановленими МОН.

2.8. Для виконання освітньої програми, у тому числі її корекційно-розвиткового складника, отримання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) у Спеціальній школі створюються групи подовженого дня для учнів одного або різних років навчання з урахуванням

особливостей розвитку, гранична наповнюваність яких не може перевищувати наповнюваність класів.

Організація та функціонування групи подовженого дня здійснюється з додержанням вимог законодавства щодо охорони праці, правил протипожежної безпеки, санітарно-гігієнічних та державних будівельних правил та норм.

2.9. У Спеціальній школі створюються групи подовженого дня з метою:

- 1) виконання освітньої програми спеціальної школи, що містить корекційно-розвитковий та виховний складники;
- 2) організації навчальної, виховної та пізнавальної діяльності учнів;
- 3) забезпечення психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги);
- 4) надання кваліфікованої допомоги учням у підготовці до уроків і виконанні домашніх завдань;
- 5) формування в учнів ключових компетентностей, необхідних для подальшого самостійного життя;
- 6) забезпечення виконання індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану (за наявності);
- 7) організації дозвілля учнів.

Освітній процес у групах подовженого дня організовується з урахуванням освітньої програми Спеціальної школи вихователями.

2.10. У Спеціальній школі створені умови для організації денного відпочинку (сну) в групі подовженого дня для учнів першого класу та інших учнів, які цього потребують.

2.11. Режим роботи групи подовженого дня та організація освітнього процесу в ній повинні відповідати державним санітарним нормам.

Режим роботи групи подовженого дня повинен передбачати:

- 1) психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття;
- 2) виконання домашніх завдань (за наявності);
- 3) організацію прийому їжі тривалістю не менш як 30 хвилин;
- 4) прогулянки на відкритому повітрі;
- 5) проведення виховних та культурно-просвітницьких заходів;
- 6) проведення спортивно-оздоровчих занять;
- 7) денний відпочинок (сон) для учнів першого класу та учнів, які цього потребують.

2.12. Учні Спеціальної школи можуть перебувати в групі подовженого дня не більше шести годин на день.

На підставі заяви одного з батьків (іншого законного представника) уповноваженим ним особам дозволяється забирати учнів в будь-який час. Для таких учнів повинно бути забезпечено надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) з метою виконання індивідуальної програми розвитку.

2.13. Для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) в Спеціальній школі можуть створюватися міжкласні групи. У групі повинно бути не менше трьох та не більше шести осіб. Під час

формування таких міжкласних груп враховується індивідуальна програма розвитку учнів.

2.14. Поділ класів на групи для вивчення окремих предметів у Спеціальній школі здійснюється згідно з нормативами, встановленими МОН.

2.15. Кількість дошкільних груп (за наявності дошкільного підрозділу), класів, міжкласних груп та груп подовженого дня затверджується наказом директора Спеціальної школи на навчальний рік за погодженням із Засновником або уповноваженим ним органом.

2.16. Спеціальна школа для дітей з порушеннями слуху може забезпечувати здобуття повної загальної середньої освіти на одному чи кількох її рівнях:

- 1) початкова освіта – 1-4 класи;
- 2) базова середня освіта – 5-10 класи;
- 3) профільна середня освіта – 11-13 класи.

2.17. Спеціальна школа для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку може забезпечувати здобуття загальної середньої освіти на одному або на кількох її рівнях:

- 1) початкова освіта – 1-4 класи;
- 2) базова середня освіта – 5-11 класи.

2.18. Для учнів із порушеннями інтелектуального розвитку може забезпечуватися здобуття профільної середньої освіти шляхом створення 12 і 13 класів.

2.19. Спеціальна школа для дітей з тяжкими порушеннями мовлення може забезпечувати здобуття загальної середньої освіти на одному або двох її рівнях:

- 1) початкова освіта – 1-4 класи;
- 2) базова середня освіта – 5-10 класи.

2.20. Вихованці, що були зараховані до дошкільного підрозділу (за наявності дошкільного підрозділу), можуть здобувати в ньому дошкільну освіту до семи (восьми) років.

3. ЗАРАХУВАННЯ ДО СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЇЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Зарахування учнів (вихованців) до Спеціальної школи, її підрозділів, їх відрахування чи переведення до іншого закладу освіти проводиться з урахуванням особливостей їх розвитку, стану здоров'я, освітніх потреб та відповідно до Порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти, затвердженого наказом МОН від 1 серпня 2018 року № 831.

3.2. Зарахування до Спеціальної школи здійснюється відповідно до наказу директора Спеціальної школи, що видається на підставі заяви про

зарахування одного з батьків дитини або її законних представників чи повнолітньої особи, поданої особисто.

3.3. Поселення учнів до пансіону Спеціальної школи, проживання та утримання в ньому здійснюється відповідно до Порядку проживання та утримання учнів у пансіонах закладів освіти, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

3.4. Учні (вихованці) відповідно до наявних порушень їх розвитку розподіляються між класами (групами) наказом директора Спеціальної школи на навчальний рік.

3.5. Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою Спеціальної школи у межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, тощо.

3.6. Режим роботи Спеціальної школи визначається відповідно до особливостей організації освітнього процесу з урахуванням психофізичних особливостей учнів (вихованців), вимог санітарного законодавства, забезпечення реалізації корекційно-розвиткового складника освітньої програми, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги). Режим роботи Спеціальної школи затверджується її директором.

3.7. Розклад уроків, психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять складається з дотриманням педагогічних вимог та вимог санітарного законодавства з урахуванням індивідуальних особливостей учнів (вихованців), затверджується директором Спеціальної школи і не може призводити до перевантаження учнів (вихованців).

Для дітей дошкільного віку (за наявності дошкільного підрозділу) максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій – трьох занять. У різновікових групах тривалість занять необхідно диференціювати, орієнтуючись на вік кожної дитини. Під час занять необхідно проводити комплекс вправ з рухової активності. Тривалість перерв між заняттями для дітей дошкільного віку повинна становити не менше 10 хвилин.

3.8. Тривалість уроків у 1 класі становить 35 хвилин, у 2-4 класах - 40 хвилин, у 5-13 класах - 45 хвилин. Періодичність проведення перерв під час уроків (комплекс вправ з рухової активності) і тривалість перерв між уроками схвалюється педагогічною радою відповідно до особливостей організації освітнього процесу та харчування.

Тривалість занять для дітей дошкільного віку (за наявності дошкільного підрозділу) визначається залежно від складності порушень з урахуванням нормативів, встановлених МОН.

3.9. Тривалість канікул у Спеціальній школі протягом навчального року не може становити менше 30 календарних днів.

3.10. Батьки (інші законні представники) чи учні (у разі досягнення повноліття) можуть обирати форму здобуття освіти відповідно до індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів учня.

Організація навчання за індивідуальною формою здобуття освіти (педагогічним патронажем) здійснюється відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН від 12 січня 2016 року № 8.

У разі здобуття освіти за формою педагогічного патронажу для учнів в обов'язковому порядку складається індивідуальний навчальний план.

3.11. Організація навчання за дистанційною формою здобуття освіти в Спеціальній школі здійснюється відповідно до Положення про дистанційне навчання, затвердженого наказом МОН від 25 квітня 2013 року № 466, з урахуванням особливих освітніх потреб, психофізичних особливостей та стану здоров'я учнів.

3.12. У разі здобуття освіти за індивідуальною чи дистанційною формою Спеціальна школа забезпечує створення умов для отримання учнями психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) та участі учнів у заходах Спеціальної школи.

3.13. Учні (вихованці) Спеціальної школи забезпечуються медичним обслуговуванням, що здійснюється медичними працівниками, які входять до штату Спеціальної школи або відповідними закладами охорони здоров'я, у порядку, встановленому законодавством. Учні (вихованці) Спеціальної школи віком до 14 років забезпечуються медичним обслуговуванням за згодою одного з батьків (інших законних представників).

Педагогічні працівники Спеціальної школи зобов'язані володіти навичками з надання домедичної допомоги дітям та зобов'язані надавати учням (вихованцям), які перебувають у невідкладному стані медичну допомогу, а також, у разі необхідності, звернутися до відповідного закладу охорони здоров'я.

3.14. Відповідальність за організацію харчування, додержання вимог санітарного законодавства, законодавства щодо безпечності та якості харчових продуктів покладається на Засновника та директора Спеціальної школи. Харчування здійснюється відповідно до норм та порядку організації харчування учнів (вихованців) у закладах освіти, визначених законодавством.

3.15. Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу, зокрема у класах для учнів із складними порушеннями розвитку, за умови граничного наповнення класів – у класах для учнів з помірними порушеннями інтелектуального розвитку, із розладами аутичного спектра, а також у початкових класах для учнів глухих забезпечує асистент вчителя та/або асистент вихователя групи подовженого дня.

Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу для вихованців дошкільних груп (за наявності дошкільного підрозділу) забезпечує асистент вихователя.

За необхідності соціальні потреби учнів (вихованців) під час освітнього процесу може задовольняти асистент учня (вихованця) соціальний робітник, один із батьків (інший законний представник) або уповноважена ними особа.

3.16. Спеціальна школа може надавати інші послуги на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності, у тому числі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, відповідно до чинного законодавства України.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

4.1. Освітній процес у Спеціальній школі забезпечує дотримання державних стандартів повної загальної середньої освіти і спрямовується на розвиток особистості учня (вихованця), формування та застосування його компетентностей, має корекційну спрямованість та забезпечує засвоєння освітньої програми, розвиток здібностей та подальшу соціалізацію учнів (вихованців).

4.2. Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється на принципах забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психологічного та інтелектуального розвитку дітей, їх особливих освітніх потреб.

4.3. Освітній процес у Спеціальній школі для осіб із порушеннями слуху, (крім класів для учнів із складними порушеннями розвитку) може організовуватися за такими циклами відповідно до рівнів освіти:

- 1) перший цикл початкової освіти – адаптаційно-ігровий (1 і 2 рік навчання);
- 2) другий цикл початкової освіти – основний (3 і 4 рік навчання);
- 3) перший цикл базової середньої освіти – адаптаційний (5 і 6 рік навчання);
- 4) другий цикл базової середньої освіти – базове предметне навчання (7 – 10 роки навчання);
- 5) перший цикл профільної середньої освіти – профільно-адаптаційний (11 рік навчання);
- 6) другий цикл профільної середньої освіти – профільний (12 і 13 рік навчання).

4.4. Освітній процес у Спеціальній школі для осіб з інтелектуальними порушеннями та класах для учнів із складними порушеннями розвитку незалежно від особливостей контингенту учнів та напряму (профілю) діяльності Спеціальної школи може організовуватися за такими циклами відповідно до рівнів освіти:

- 1) перший цикл початкової освіти – адаптаційно-ігровий (1 і 2 рік навчання);
- 2) другий цикл початкової освіти – основний (3 і 4 рік навчання);
- 3) перший цикл базової середньої освіти – адаптаційний (5 і 6 рік навчання);
- 4) другий цикл базової середньої освіти – базове предметне навчання (7-11 роки навчання);

5) перший цикл профільної середньої освіти – профільно-адаптаційний (12 рік навчання);

6) другий цикл профільної середньої освіти – профільний (13 рік навчання).

4.5. Освітній процес у Спеціальній школі для осіб з тяжкими порушеннями мовлення (крім класів для учнів із складними порушеннями розвитку) організовується на рівні початкової та/або базової середньої освіти за такими циклами:

1) перший цикл початкової освіти – адаптаційно-ігровий (1 і 2 рік навчання);

2) другий цикл початкової освіти – основний (3 і 4 рік навчання);

3) перший цикл базової середньої освіти – адаптаційний (5 і 6 рік навчання);

4) другий цикл базової середньої освіти – базове предметне навчання (7 – 10 роки навчання).

4.6. Спеціальна школа для забезпечення здобуття загальної середньої освіти розробляє та використовує в освітній діяльності освітню програму. Освітня програма дошкільного підрозділу (за наявності) повинна передбачати виконання державного стандарту дошкільної освіти.

4.7. Освітня програма Спеціальної школи в обов'язковому порядку повинна містити корекційно-розвитковий та виховний складники, що враховують специфіку розвитку та потреби учнів (вихованців). Така програма схвалюється педагогічною радою Спеціальної школи та затверджується директором.

4.8. На основі визначеного в освітній програмі Спеціальної школи навчального плану педагогічна рада погоджує, а його директор затверджує річний навчальний план (один або кілька), в якому конкретизується перелік навчальних предметів (інтегрованих курсів), обов'язкових для вивчення, вибіркових (за вибором учнів) освітніх компонентів, зокрема навчальних предметів, курсів, інтегрованих курсів, та кількість навчальних годин на тиждень (та/або кількість годин на навчальний рік).

4.9. У Спеціальній школі повинно бути забезпечено викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів) способами, що є найбільш прийнятними для учнів відповідного віку, у тому числі шляхом адаптації/модифікації змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів).

4.10. Навчання учнів (вихованців) Спеціальної школи здійснюється здійснюватися за допомогою найбільш прийнятних для таких дітей мов, зокрема української жестової мови, методів і способів спілкування в освітньому середовищі (просторі), та максимально сприяти засвоєнню знань і соціальному розвитку, формуванню компетентностей для подальшого життя.

Для учнів (вихованців) глухих забезпечується використання в освітньому процесі української жестової мови.

Для учнів з розладами аутичного спектра – використання засобів альтернативної комунікації, використання інших методів і способів, які забезпечують формування необхідних компетентностей для подальшого самостійного життя, розвиток комунікативних навичок.

Для учнів (вихованців) із складними порушеннями розвитку використовуються методи та способи, які враховують їх індивідуальні потреби та забезпечують формування компетентностей, необхідних для подальшого самостійного життя.

4.11. У Спеціальній школі реалізується індивідуальна освітня траєкторія, що передбачає розроблення індивідуальної програми розвитку для учнів (вихованців) та індивідуального навчального плану (за потреби).

4.12. Індивідуальна програма розвитку складається для кожного учня (вихованця) на підставі висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром.

У разі відвідування учнем реабілітаційної установи індивідуальна програма розвитку узгоджується з індивідуальним комплексним планом реабілітації (абілітації) в такій установі.

Індивідуальна програма розвитку затверджується директором Спеціальної школи, схвалюється педагогічною радою та підписується одним з батьків (іншим законним представником) учня (вихованця).

4.13. Індивідуальний навчальний план (за потреби) розробляється на підставі поданої одним з батьків (іншим законним представником) учня письмової заяви.

Індивідуальний навчальний план розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або з одним з батьків (іншим законним представником), схвалюється педагогічною радою Спеціальної школи, затверджується її директором та підписується одним з батьків (іншим законним представником) чи учнем особисто (у разі досягнення ним повноліття).

4.14. Оцінювання результатів навчання учнів Спеціальної школи здійснюється згідно із загальними критеріями оцінювання та з урахуванням індивідуального навчального плану (за наявності). За потреби здійснюється адаптація/модифікація проведення процедури оцінювання з урахуванням особливостей учнів.

4.15. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття освіти, вимогам державних стандартів здійснюється шляхом державної підсумкової атестації. Учні спеціальної школи можуть бути звільнені від проходження атестації за заявою одного з батьків (інших законних представників) відповідно до законодавства.

4.16. Облік оцінювання результатів навчання учнів протягом навчального року ведеться в класних журналах. Результати навчання за рік зазначаються в особових справах учнів.

4.17. Учні, які завершили здобуття певного рівня загальної середньої освіти, отримують відповідний документ про освіту в установленому законодавством порядку.

4.18. Виховний процес є невід'ємною складовою освітнього процесу у Спеціальній школі і ґрунтується на принципах, визначених Законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» та «Про повну загальну середню освіту», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

4.19. У Спеціальній школі спільними зусиллями всіх учасників освітнього процесу створюється безпечне освітнє середовище відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», єдність навчання, виховання і розвитку учнів.

Для всебічного розвитку учнів (вихованців) з урахуванням їх індивідуальних особливостей створюються відповідно до законодавства гуртки за інтересами, спортивні секції, до освітнього процесу залучаються заклади позашкільної освіти.

4.20. Виховання здійснюється педагогічними працівниками, у тому числі вихователями, відповідно до освітньої програми, режиму роботи Спеціальної школи та спрямовується на формування компетентностей, необхідних для успішної соціалізації учня (вихованця).

5. ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ ТА НАДАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПОСЛУГ

5.1. У Спеціальній школі забезпечується психолого-педагогічний супровід, надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога).

5.2. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога) надаються в рамках корекційно-розвиткового складника освітньої програми та навчального плану з урахуванням індивідуальних програм розвитку учнів (вихованців) в індивідуальній або груповій формі у вигляді занять.

Надання корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних послуг (допомоги) для учнів Спеціальної школи повинно сприяти досягненню результатів навчання відповідно до державних стандартів.

5.3. Для проведення занять у груповій формі створюються міжкласні групи.

Проведення занять в індивідуальній формі здійснюється відповідно до індивідуальних програм розвитку учнів (вихованців).

5.4. У Спеціальній школі, з урахуванням індивідуальних можливостей учнів (вихованців) з метою розвитку та формування компетентностей для самостійного життя, проводяться заняття з: лікувальної фізкультури; фізичної терапії/фізкультури; ритміки; логоритміки; розвитку мовлення (формування вимови і мовлення); соціально-побутового орієнтування; орієнтування у просторі; розвитку слухового, зорового, тактильного сприймання; використання засобів та прийомів з альтернативної комунікації; корекції розвитку; корекції мовлення; сурдопедагогічної корекції; психологічної корекції; педагогічної корекції (заняття з профільними спеціалістами, у тому числі вчителями, спеціальним (корекційним) педагогом (вчителем-дефектологом), практичним психологом, інструктором з фізкультури тощо); корекції та розвитку психофізичних функцій (використання елементів: арт-терапії (ізо-, драмо-, казко-, музико-, кіно-, піско-, ігро-, мульт-, фото-, кольоро-

, пластилінової, танцювальної терапії, психогімнастики), працетерапії, ароматерапії, Монтессорі-терапії) тощо.

5.5. Медичні працівники Спеціальної школи забезпечують виконання рекомендацій, зазначених у довідці від лікаря-педіатра або сімейного лікаря закладу охорони здоров'я, у якому спостерігається дитина, в тому числі фізичну терапію/фізкультуру, лікувальну фізкультуру, застосування відповідного обладнання (оптичного, звукопідсилювального, ортопедичного), масаж тощо.

5.6. У Спеціальній школі на платній основі можуть отримувати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) діти, які не є учнями (вихованцями) цієї Спеціальної школи.

Послуги (допомога) таким дітям надаються відповідно до висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром, або індивідуальної програми реабілітації (за наявності), або рекомендацій закладів охорони здоров'я, у якому спостерігається дитина, та на підставі договору між закладом освіти та батьками (іншими законними представниками) про надання таких послуг (допомоги).

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога) не надаються особам, які не можуть відвідувати заклад освіти за очною формою освіти за станом здоров'я, що підтверджується довідками.

5.7. Під час встановлення карантину та запровадження протиепідемічних обмежувальних заходів надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) дітям, які не є учнями (вихованцями) Спеціальної школи, крім занять, які проводяться індивідуально, припиняється.

5.8. Облік заходів, які були надані, здійснюється директором Спеціальної школи (або уповноваженою ним особою) через систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів.

5.9. У разі виявлення фактів жорстокого поводження з дитиною, інших проявів складних життєвих обставин директор Спеціальної школи вживає в межах компетенції заходів, передбачених чинним законодавством України.

5.10. У Спеціальній школі здійснюється психолого-педагогічний супровід кожного учня (вихованця). З цією метою педагогічні та медичні працівники здійснюють спостереження за учнями (вихованцями). Результати таких спостережень обговорюються на засіданнях психолого-педагогічного консилиуму з метою уточнення змісту, форм і методів навчання, застосування індивідуального підходу до учня (вихованця).

5.11. Психолого-педагогічний консилиум є консультативно-дорадчим органом спеціальної школи, утворюється директором Спеціальної школи та діє на підставі положення про психолого-педагогічний консилиум.

До складу психолого-педагогічного консилиуму входять директор Спеціальної школи або його заступник (голова), який відповідає за організацію освітнього процесу, медичний працівник, який входить до штату Спеціальної школи або закладу охорони здоров'я за напрямом (профілем) діяльності

Спеціальної школи, вчителі, які здобули вищу освіту за спеціальностями «Спеціальна освіта», за спеціальностями «Дефектологія», «Корекційна освіта (за нозологіями)» та інші педагогічні працівники. До роботи психолого-педагогічного консилиуму можуть долучатися інші фахівці. На першому засіданні психолого-педагогічного консилиуму обирається секретар консилиуму.

5.12. Основними функціями психолого-педагогічного консилиуму є:

- 1) забезпечення реалізації державних стандартів в Спеціальній школі;
- 2) забезпечення психолого-педагогічного супроводу учнів (вихованців) Спеціальної школи;
- 3) поглиблене вивчення стану здоров'я та розвитку учнів (вихованців) Спеціальної школи, складення індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану (за потреби);
- 4) проведення моніторингу динаміки розвитку учнів (вихованців) та результатів психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги);
- 5) розроблення рекомендацій щодо особливостей організації освітнього процесу відповідно до особливостей психофізичного розвитку учнів (вихованців), а також визначення індивідуальної освітньої траєкторії;
- 6) визначення оптимальних умов, форм і методів навчання з урахуванням освітніх потреб учня та державних стандартів повної загальної середньої освіти;
- 7) надання консультаційної допомоги батькам (іншим законним представникам) учнів (вихованців) або дітей, які отримують психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) в Спеціальній школі;
- 8) надання за запитом консультаційної допомоги з питань організації навчання осіб з особливими освітніми потребами, що здобувають освіту в інклюзивних та спеціальних класах (групах) закладів дошкільної та загальної середньої освіти.

5.13. Рішення психолого-педагогічного консилиуму фіксуються в протоколі засідання та ухвалюються більшістю голосів членів консилиуму. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови психолого-педагогічного консилиуму. Засідання психолого-педагогічного консилиуму проводяться в разі потреби, але не рідше ніж двічі на рік.

5.14. Для прийняття рішення щодо індивідуальної освітньої траєкторії учня залучаються його батьки (інші законні представники).

5.15. Психологічне забезпечення освітнього процесу в Спеціальній школі здійснюється практичними психологами, соціально-педагогічний патронаж – соціальними педагогами.

6. УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. Учасниками освітнього процесу Спеціальної школи є:

- 1) учні (вихованці);
- 2) керівник;
- 3) педагогічні працівники;
- 4) медичні працівники;
- 5) інші працівники;
- 6) батьки (інші законні представники).

6.2. Статус учасників освітнього процесу, їх права і обов'язки визначаються законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та цим Статутом.

6.3. Учні (вихованці) мають право на:

1) індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, запропонованих Спеціальною школою освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;

- 2) якісні освітні послуги;
- 3) справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- 4) відзначення успіхів у своїй діяльності;
- 5) свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької діяльності тощо;

6) безпечні та нешкідливі умови навчання;

7) повагу людської гідності.

8) захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінг (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачів освіти;

9) отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг;

10) задоволення потреб в емоційно-особистому спілкуванні;

11) користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою Спеціальної школи;

12) інші необхідні умови для здобуття освіти.

6.4. Учні (вихованці) зобов'язані:

1) дотримуватись Статуту, правил внутрішнього розпорядку;

2) виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;

3) поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;

4) відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

5) поважати честь і гідність інших учнів (вихованців) та працівників Спеціальної школи;

6) повідомляти адміністрацію Спеціальної школи про факти булінгу, мобінгу стосовно учнів (вихованців), педагогічних, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

7) дотримуватись правил особистої гігієни;

Учні (вихованці) мають також інші права та обов'язки, передбачені чинним законодавством України.

Залучення учнів (вихованців) під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

6.5. Педагогічними працівниками Спеціальної школи можуть бути особи з високими моральними якостями, які мають відповідну педагогічну освіту, належний рівень професійної підготовки, здійснюють педагогічну діяльність, забезпечують результативність та якість своєї роботи, фізичний та психічний стан здоров'я яких дозволяє виконувати професійні обов'язки.

6.6. Призначення на посаду та звільнення з посади педагогічних та інших працівників й інші трудові відносини регулюються законодавством України про працю, Законом України «Про повну загальну середню освіту» та іншими законодавчими актами.

6.7. Педагогічні працівники Спеціальної школи мають право на:

1) брати участь в обговоренні на педагогічних радах, нарадах, конференціях і учительських з'їздах усіх питань, пов'язаних з організацією і змістом освітнього процесу та навчально-виховної роботи, вносити пропозиції керівництву спеціальної школи та іншим органам освіти;

2) академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі;

3) педагогічну ініціативу;

4) розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання;

5) вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних працівників;

6) доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;

7) справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;

8) захист професійної честі та гідності;

9) індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку та іншу) діяльність за межами закладу освіти;

10) безпечні і нешкідливі умови праці;

- 11) участь у громадському самоврядуванні Спеціальної школи;
- 12) участь у роботі колегіальних органів управління Спеціальної школи;
- 13) захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу, мобінгу, дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

6.8. Педагогічні працівники спеціальної школи зобов'язані:

- 1) постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;
- 2) виконувати освітню програму для досягнення учнями (вихованцями) передбачених нею результатів навчання;
- 3) сприяти розвитку здібностей учнів (вихованців), формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я;
- 4) дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами освіти в освітньому процесі;
- 5) дотримуватися педагогічної етики;
- 6) поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;
- 7) настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- 8) формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
- 9) виховувати у здобувачів освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;
- 10) формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- 11) захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;
- 12) додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку Спеціальної школи, виконувати свої посадові обов'язки;
- 13) повідомляти керівництво Спеціальної школи про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

6.9. Відволікання педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків не допускається, крім випадків, передбачених законодавством.

6.10. У Школі обов'язково проводиться атестація педагогічних працівників. Атестація здійснюється, як правило, один раз на п'ять років відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників України, затвердженого Міністерством освіти і науки України.

6.11. Педагогічне навантаження, інші види педагогічної діяльності визначаються законодавством про працю, освіту та іншими нормативно-правовими актами. Оплата праці педагогічних працівників здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та інших актів законодавства.

6.12. Права і обов'язки інших працівників Спеціальної школи визначаються посадовими інструкціями, затвердженими директором Спеціальної школи.

6.13. Батьки (інші законні представники) дітей є учасниками освітнього процесу з моменту зарахування останніх до закладу.

6.14. Батьки (інші законні представники) учнів (вихованців) Спеціальної школи мають право:

1) захищати відповідно до законодавства права та законні інтереси учнів (вихованців);

2) звертатися до Спеціальної школи, органів управління освітою з питань розвитку, навчання і виховання дітей;

3) обирати освітню програму, вид і форму здобуття дітьми відповідної освіти;

4) брати участь у громадському самоврядуванні Спеціальної школи, зокрема обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування Спеціальної школи;

5) завчасно отримувати інформацію про всі заплановані в спеціальної школи та позапланові педагогічні, психологічні, медичні, соціологічні заходи, дослідження, обстеження, педагогічні експерименти та надавати згоду на участь у них дитини; брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини та/або індивідуального навчального плану;

6) отримувати інформацію про діяльність Спеціальної школи, у тому числі, щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування), про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти в закладі освіти та його освітньої діяльності;

7) інші права, передбачені чинним законодавством України.

6.15. Батьки (інші законні представники) учнів (вихованців) Спеціальної школи зобов'язані:

1) виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;

2) сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання; поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;

3) дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;

4) формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;

5) настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

6) формувати у дітей усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;

7) виховувати у дитини повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України;

8) дотримуватися Статуту, правил внутрішнього розпорядку Спеціальної школи;

9) інші обов'язки, передбачені чинним законодавством України.

6.16. Батьки дітей (інші законні представники) несуть відповідальність за їх виховання, навчання і розвиток. У разі виявлення порушень в частині невиконання та/або неналежного виконання батьками своїх обов'язків, Спеціальна школа вживає необхідних заходів щодо повідомлення відповідних уповноважених органів (посадових осіб) про факти таких порушень, що стали відомі Спеціальній школі, в порядку передбаченому чинним законодавством України

7. УПРАВЛІННЯ СПЕЦІАЛЬНОЮ ШКОЛОЮ

7.1. Управління Спеціальною школою у межах повноважень, визначених законодавством та його установчими документами, здійснюють:

- 1) Засновник;
- 2) директор Спеціальної школи;
- 3) колегіальний орган управління;
- 4) колегіальний орган громадського самоврядування;
- 5) інші органи, передбачені законодавством та/або її установчими документами.

7.2. Права і обов'язки Засновника щодо управління Спеціальною школою визначаються законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» та іншими законами України, а також цим Статутом.

7.3. Засновник Спеціальної школи:

- 1) приймає рішення про створення, реорганізацію, ліквідацію, зміну типу Спеціальної школи, затверджує статут (його нову редакцію);
- 2) укладає строковий трудовий договір (контракт) з директором Спеціальної школи, обраним (призначеним) у порядку, встановленому законодавством та установчими документами Спеціальної школи;
- 3) розриває строковий трудовий договір (контракт) з директором Спеціальної школи з підстав та у порядку, визначених законодавством та установчими документами Спеціальної школи;
- 4) затверджує кошторис та приймає фінансовий звіт Спеціальної школи у випадках та порядку, визначених законодавством;
- 5) здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю Спеціальної школи;
- 6) здійснює контроль за дотриманням установчих документів Спеціальної школи;
- 7) забезпечує створення у Спеціальній школі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- 8) здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками;
- 9) здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) у Спеціальній школі; розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг; сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу;
- 10) реалізує інші права, передбачені законодавством та установчими документами Спеціальної школи.

7.4. Засновник не має права втручатися в діяльність Спеціальної школи, що здійснюється ним у межах його автономних прав, визначених законодавством та цим Статутом.

7.5. Засновник Спеціальної школи зобов'язаний:

- 1) забезпечити утримання та розвиток матеріально-технічної бази заснованої ним школи на рівні, достатньому для виконання вимог стандартів освіти та ліцензійних умов;
- 2) у разі реорганізації чи ліквідації Школи забезпечити здобувачам освіти можливість продовжити навчання на відповідному рівні освіти;

3) забезпечити відповідно до законодавства створення у Школі безперешкодного середовища для учасників освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами.

7.6. Безпосереднє управління Спеціальною школою здійснює її директор, який призначається та звільняється з посади Засновником та діє на контрактній основі.

7.7. Повноваження (права і обов'язки) та відповідальність директора Спеціальної школи визначаються законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» та іншими законами України, а також цим Статутом

7.8. Директор Спеціальної школи в межах наданих йому повноважень:

- 1) організовує діяльність Спеціальної школи;
- 2) вирішує питання фінансово-господарської діяльності Спеціальної школи;
- 3) призначає на посаду та звільняє з посади працівників, визначає їх функціональні обов'язки;
- 4) забезпечує організацію освітнього процесу та здійснення контролю за виконанням освітніх програм;
- 5) забезпечує функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- 6) забезпечує умови для здійснення дієвого та відкритого громадського контролю за діяльністю Спеціальної школи;
- 7) забезпечує відкритість і прозорість діяльності Спеціальної школи, зокрема, шляхом оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про доступ до публічної інформації» та інших законів України;
- 8) сприяє та створює умови для діяльності органів самоврядування Спеціальної Школи;
- 9) сприяє здоровому способу життя учнів (вихованців) та працівників Спеціальної школи;
- 10) забезпечує створення у Спеціальній школі безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування) тощо;
- 11) розробляє, затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в Спеціальній школі;
- 12) розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) учнів (вихованців), їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування;
- 13) забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг учням (вихованцям) Спеціальної школи, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);
- 14) повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в Спеціальній школі;
- 15) організовує документообіг, бухгалтерський облік та звітність відповідно до законодавства.

16) виступає представником Спеціальної школи у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами і діє без довіреності в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Статутом.

17) несе відповідальність в установленому порядку за виконання вимог охорони дитинства і праці;

18) здійснює контроль за проходженням працівниками у встановлені терміни обов'язкових медичних оглядів і несе за це відповідальність;

19) може ініціювати перед Засновником питання щодо створення або ліквідації структурних підрозділів Спеціальної школи;

20) відповідно до чинного законодавства розробляє і затверджує посадові обов'язки працівників та Правила внутрішнього трудового розпорядку Спеціальної школи;

21) розробляє структуру, штатний розпис, які подає на затвердження до управління освіти і науки Волинської обласної державної адміністрації після погодження з Засновником;

22) має право відповідно до законодавства, установчих документів та колективного договору встановлювати педагогічним працівникам доплати, надбавки, премії за використання в освітньому процесі сучасних технологій, реалізацію інноваційних проєктів тощо;

23) призначає класних керівників, завідувачів навчальними кабінетами, майстернями, навчально-дослідними ділянками тощо;

24) звітує щороку на загальних зборах трудового колективу про свою роботу та виконання стратегії розвитку Спеціальної школи;

25) видає у межах своєї компетенції накази та розпорядження і контролює їх виконання;

26) здійснює інші повноваження, передбачені законодавством та цим Статутом.

7.9. Керівництво та координацію діяльності структурних підрозділів Спеціальної школи здійснюють заступники директора.

7.10. Заступники директора Школи:

1) координують діяльність структурних підрозділів;

2) здійснюють в межах повноважень керівництво і контроль за діяльністю Спеціальної школи та його структурних підрозділів;

3) забезпечують раціональний добір і розстановку кадрів, створюють необхідні умови для підвищення фахового та кваліфікаційного рівня працівників;

4) організують, спрямовують і координують освітній процес, несуть відповідальність за його якість та ефективність.

7.11. У випадку тимчасової відсутності директора Спеціальної школи (відпустки, відрядження тощо) його обов'язки виконує один із заступників. Цей факт фіксується у відповідному наказі за підписом директора Школи.

7.12. Обсяг педагогічного навантаження вчителів визначається на підставі законодавства директором Школи.

7.13. Перерозподіл педагогічного навантаження протягом навчального року допускається лише у разі зміни кількості годин з окремих предметів, що

передбачається робочим навчальним планом, або за письмовою згодою педагогічного працівника з дотриманням законодавства про працю.

7.14. У Спеціальній школі можуть утворюватися та діяти органи самоврядування працівників Спеціальної школи, органи учнівського самоврядування, органи батьківського самоврядування, інші органи громадського самоврядування учасників освітнього процесу та піклувальна рада, повноваження, засади формування та діяльності яких визначаються законодавством та цим Статутом.

7.15. Основним колегіальним органом управління Спеціальної школи є педагогічна рада, повноваження якої визначаються Законом України «Про повну загальну середню освіту» та установчими документами Спеціальної школи.

7.16. Головою педагогічної ради є директор Спеціальної школи. Секретар обирається колективом працівників.

7.17. Усі педагогічні та медичні працівники беруть участь у засіданнях педагогічної ради. Рішення педагогічної ради Спеціальної школи, прийняті в межах її повноважень, вводяться в дію наказами директора Школи та є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу.

Засідання педагогічної ради проводяться у разі потреби, але не рідше ніж чотири рази на рік.

Засідання педагогічної ради Спеціальної школи є правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин її складу. Рішення з усіх питань приймаються більшістю голосів від її складу. У разі рівного розподілу голосів голос голови педагогічної ради Спеціальної школи є визначальним. Рішення педагогічної ради Спеціальної школи оформлюються протоколом засідань, який підписується головою та секретарем педагогічної ради.

7.18. Педагогічна рада Спеціальної школи:

- 1) планує роботу Спеціальної школи;
- 2) схвалює освітню (освітні) програму (програми) спеціальної школи та оцінює результативність її (їх) виконання;
- 3) формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, включаючи систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- 4) розглядає питання щодо вдосконалення і методичного забезпечення освітнього процесу;
- 5) приймає рішення щодо переведення учнів (вихованців) до наступного класу і їх випуску, видачі документів про відповідний рівень освіти, нагородження за успіхи у навчанні;
- 6) обговорює питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їхньої творчої ініціативи, визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, затверджує щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- 7) розглядає питання впровадження в освітній процес найкращого педагогічного досвіду та інновацій, участі в дослідницькій, експериментальній,

інноваційній діяльності, співпраці з іншими закладами освіти, науковими установами, фізичними та юридичними особами, які сприяють розвитку освіти;

8) ухвалює рішення щодо відзначення, морального та матеріального заохочення учнів (вихованців), працівників Спеціальної школи та інших учасників освітнього процесу;

9) розглядає питання щодо відповідальності учнів (вихованців), працівників Спеціальної школи та інших учасників освітнього процесу за невиконання ними своїх обов'язків;

10) має право ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту закладу та проведення громадської акредитації Спеціальної школи;

11) розглядає інші питання, віднесені законодавством та/або цим Статутом до її повноважень.

7.19. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування Спеціальної школи є загальні збори (конференція) її колективу, що скликаються не менше одного разу на рік та формуються з уповноважених представників усіх учасників освітнього процесу (їх органів самоврядування – за наявності) в порядку, визначеному законодавством та цим Статутом.

Порядок скликання, повноваження, чисельність, склад загальних зборів (конференції) колективу визначаються положенням, що затверджується загальними зборами (конференцією) трудового колективу Спеціальної школи.

Загальні збори (конференція) заслуховують звіт директора про здійснення керівництва Спеціальною школою, оцінюють його діяльність і за результатами оцінки можуть ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту Спеціальної школи, розглядають і затверджують колективний договір, розглядають питання щодо освітньої, методичної, економічної і фінансово-господарської діяльності Спеціальної школи.

7.20. У Спеціальній школі функціонують методичні об'єднання, що охоплюють учасників освітнього процесу та спеціалістів певного професійного спрямування.

7.21. При Спеціальній школі з метою сприяння вирішенню перспективних завдань її розвитку, залученню фінансових ресурсів для забезпечення її діяльності з основних напрямів розвитку і здійсненню контролю за їх використанням, ефективній взаємодії Спеціальної школи з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, науковою громадськістю, громадськими організаціями, юридичними та фізичними особами за рішенням Засновника може створюватися і діяти піклувальна рада.

7.22. У Спеціальній школі та її підрозділах може діяти учнівське самоврядування. Учніське самоврядування може діяти на рівні класу, а також інших структурних підрозділів.

Засади учнівського самоврядування визначаються законодавством та положенням про учнівське самоврядування Спеціальної школи, що затверджується загальними зборами уповноважених представників класів Спеціальної школи.

7.23. У Школі проводяться медичні, педагогічні, психологічні конференції та семінари.

7.24. Права та обов'язки працівників Спеціальної школи визначаються посадовими інструкціями та інструкціями з охорони праці, які розробляються відповідно до Типових кваліфікаційних характеристик із врахуванням умов роботи Спеціальної школи.

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА ТА ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

8.1. Майно Спеціальної школи є спільною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст Волинської області і закріплюється за нею на праві оперативного управління.

До майна Спеціальної школи належить: нерухоме та рухоме майно, включаючи будівлі, споруди, земельні ділянки, комунікації, обладнання, транспортні засоби, службове житло тощо; майнові права, включаючи майнові права інтелектуальної власності на об'єкти права інтелектуальної власності, зокрема інформаційні системи, об'єкти авторського права та/або суміжних прав; інші активи, передбачені законодавством.

8.2. Правові засади володіння, користування і розпорядження майном Спеціальної школи визначаються Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та іншими актами законодавства.

8.3. Об'єкти та майно Спеціальної школи не підлягають приватизації чи використанню для провадження видів діяльності, не передбачених спеціальними законами, крім надання в оренду з метою надання послуг, які не можуть бути забезпечені безпосередньо закладами освіти, пов'язаних із забезпеченням освітнього процесу або обслуговуванням учасників освітнього процесу, з урахуванням визначення Засновником можливості користування комунальним нерухомим майном відповідно до законодавства.

8.4. Будівлі, споруди і приміщення Спеціальної школи повинні відповідати вимогам доступності згідно з державними будівельними нормами з метою забезпечення безбар'єрності, доступності та інклюзії. У разі потреби забезпечується розумне пристосування з метою повноцінного включення учнів (вихованців) в освітній процес.

8.5. Умови проживання та утримання учнів у пансіоні Спеціальної школи повинні відповідати Порядку проживання та утримання учнів у пансіонах закладів освіти, затвердженому Кабінетом Міністрів України, та положенню про пансіон, затвердженому директором Спеціальної школи.

8.6. У Спеціальній школі повинні бути приміщення та обладнання для організації освітнього процесу.

У Спеціальній школі повинен бути навчальний корпус з обладнаними кабінетами, у тому числі кабінет інформатики, класами, лабораторіями, залами, майстернями, бібліотекою (медіатекою), спортивним залом та/чи майданчиком, ресурсною кімнатою та іншими приміщеннями.

8.7. Для проведення психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять у спеціальній школі можуть облаштовуватися та забезпечуються обладнанням:

- 1) кабінет практичного психолога;
- 2) кабінет соціального педагога;
- 3) логопедичний кабінет;
- 4) кабінет для проведення групових занять з ритміки (логоритміки);
- 5) кабінет лікувальної фізкультури;
- 6) кімнати для психологічного розвантаження;
- 7) ресурсна кімната або кабінет соціально-побутового орієнтування;
- 8) навчально-виробничі майстерні для організації трудового навчання та технологій;
- 9) кабінет трудового (предметно-практичного) навчання для учнів початкової школи;
- 10) кабінет для індивідуальних та групових занять з розвитку слухо-зоро-тактильного сприймання та формування вимови.

8.8. Спеціальна школа може мати інші приміщення відповідно до потреб освітнього процесу.

8.9. Оплата праці педагогічних працівників та вихователів груп подовженого дня Спеціальної школи здійснюється відповідно до законодавства.

8.10. Учні (вихованці) забезпечуються спортивним інвентарем та обладнанням, засобами навчання та іншим навчальним приладдям, іграшками та іграми, матеріалами для розвитку індивідуальних творчих здібностей, гурткової, секційної роботи, технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення відповідно до встановлених норм та вимог чинного законодавства України.

8.11. Здобуття дошкільної (за наявності дошкільного підрозділу), загальної середньої освіти, отримання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) у Спеціальній школі її учнями (вихованцями) здійснюється безоплатно за рахунок державного та місцевого бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством.

8.12. Фінансово-господарська діяльність Спеціальної школи здійснюється відповідно до законодавства.

Спеціальна школа є бюджетною установою, видатки на яку здійснюються в установленому законодавством порядку за рахунок:

- 1) освітньої субвенції з державного бюджету;
- 2) місцевого бюджету;
- 3) додаткових джерел фінансування, не заборонених законодавством.

8.13. Додатковими джерелами фінансування Спеціальної школи є:

- 1) кошти, одержані за надання додаткових освітніх та інших платних послуг;
- 2) благодійні внески, гранти, дарунки, інші надходження, одержані від юридичних та фізичних осіб в установленому законодавством порядку.

8.14. Спеціальна школа має право надавати платні послуги відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності».

Надходження, отримані Спеціальною школою за надання платних послуг та за рахунок інших додаткових джерел фінансування, в установленому законодавством порядку використовуються для забезпечення діяльності Спеціальної школи, передбаченої її установчими документами.

8.15. Спеціальна школа провадить фінансово-господарську діяльність відповідно до Бюджетного кодексу України, Законів України «Про повну загальну середню освіту» та «Про освіту» та інших нормативно-правових актів.

Усі доходи Спеціальної школи використовуються виключно для фінансування видатків на її утримання, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених цим Статутом та не можуть бути вилучені в дохід державного або місцевого бюджетів, крім випадків, передбачених законом.

8.16. Вимоги до бухгалтерського обліку та звітності Спеціальної школи визначаються законодавством.

Директор Спеціальної школи та головний бухгалтер Спеціальної школи несуть персональну відповідальність за достовірність бухгалтерської, фінансової та статистичної звітності відповідно до закону.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю Спеціальної школи в межах компетенції та відповідно до законодавства здійснюють Засновник (уповноважений ним орган) та педагогічна рада.

8.17. Контроль за господарською-фінансовою та статутною діяльністю Школи здійснюється Засновником та іншими відповідними органами в межах компетенції, згідно з чинним законодавством.

9. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

9.1. Спеціальна школа має право здійснювати міжнародне співробітництво відповідно до законодавства.

9.2. Спеціальна школа за наявності належної матеріально-технічної та соціально-культурної бази, власних надходжень має право проводити педагогічний обмін у рамках освітніх програм, проєктів, встановлювати відповідно до законодавства прямі зв'язки з міжнародними організаціями та освітніми асоціаціями.

9.3. Спеціальна школа має право відповідно до чинного законодавства укладати угоди про співробітництво з закладами освіти, науковими установами, підприємствами, організаціями, громадськими об'єднаннями інших країн.

10. СТВОРЕННЯ, РЕОРГАНІЗАЦІЯ, ЛІКВІДАЦІЯ ТА ПЕРЕПРОФІЛЮВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ

10.1. Рішення про створення, реорганізацію, ліквідацію чи перепрофілювання (зміну типу) Спеціальної школи приймає його Засновник.

10.2. Припинення Спеціальної школи здійснюється шляхом реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) чи ліквідації за рішенням Засновника або за рішенням суду у випадках, передбачених законодавством України.

10.3. Реорганізація і ліквідація Спеціальної школи допускається лише після погодження МОН проекту відповідного рішення Засновника.

10.4. Припинення Спеціальної школи здійснюється комісією з припинення (комісією з реорганізації, ліквідаційною комісією), яка утворюється Засновником або органом, що прийняв рішення про припинення.

10.5. Спеціальна школа вважається такою, що припинила свою діяльність, з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань запису про її припинення.

10.6. У разі реорганізації Спеціальної школи майно, всі права та обов'язки реорганізованої Спеціальної школи переходять до правонаступника.

10.7. При реорганізації чи ліквідації Спеціальної школи, учні (вихованці), які навчалися в ній, повинні бути забезпечені можливістю продовження навчання відповідно до чинного законодавства.

10.8. Всі питання, пов'язані із функціонуванням чи ліквідацією Спеціальної школи, не врегульовані цим Статутом, регулюються відповідно до чинного законодавства України.

В. о. директора

Тамара МАЗУРУК

Пронумеровано, прошнуровано
та скріплено печаткою

Всього: 30 (тридцять) сторінок

В. о. директора *Тамара* ТАМАРА МАЗУРУК

